

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

kṛṣṇayajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē

॥ tṛtīyāṣṭakē ēkādaśaḥ praśnaḥ ॥
(kāthakam - 2)

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīh
śrīmatē rāmānujāya namah
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namah

॥ trtīyāṣṭakē ēkādaśah praśnah ॥
(kāṭhakam - 2)

hariḥ ḥ(4)m |
lōkō'si svārgō'si |
anāntō'syapārō'si |
akṣitō'syakṣayyō'si |
tapāsaḥ pratiṣṭhā |
tvayīḍamāntah |
viśvāṁ yakṣam viśvāṁ bhūtam viśvaṄ subhūtam |
viśvāsyā bhārtā viśvāsyā janayitā |
tam tvōpadadhē kāmaḍughaṁmakṣitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ṅgirāsvaddhruvā sīda || 1 ||
tapō'si lōkē śrītam |
tējasah̄ pratiṣṭhā |
tvayīḍamāntah |
viśvāṁ yakṣam viśvāṁ bhūtam viśvaṄ subhūtam |
viśvāsyā bhārtr̄ viśvāsyā janayitr̄ |

Please let us know of any errors in this text.

tattvōpadadhē kāmaḍughāmaṅkṣitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā’ngirāsvaddhruvā sīda || 2 ||

tējō’si tapāsi śritam |
sāmuḍrasyā’ pratiṣṭhā |
tvayīdamaṇtaḥ |
viśvām yāksam viśvām bhūtam viśvaṄ subhūtam |
viśvāsyā bhārtr̥ viśvāsyā janayitṛ |
tattvōpadadhē kāmaḍughāmaṅkṣitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā’ngirāsvaddhruvā sīda || 3 ||

sāmuḍro’si tējasī śritah |
apām pratiṣṭhā |
tvayīdamaṇtaḥ |
viśvām yāksam viśvām bhūtam viśvaṄ subhūtam |
viśvāsyā bhārtā viśvāsyā janayitā |
tam tvōpadadhē kāmaḍughāmaṅkṣitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā’ngirāsvaddhruvā sīda || 4 ||

āpāḥ stha samudrē śritāḥ |
pr̥thivyāḥ pratiṣṭhā yuṣmāsuḥ |
idamantaḥ |
viśvāṁ yakṣam viśvāṁ bhūtam viśvaṅ subhūtam |
viśvāsyā bhartryo viśvāsyā janayitryāḥ |
tā vā upādadhe kāmaḍughā akṣitāḥ |
prajāpatistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 5 ||

pr̥thivyāsyaphsu śritāḥ |
agnēḥ pratiṣṭhā |
tvayīdamaṇtaḥ |
viśvāṁ yakṣam viśvāṁ bhūtam viśvaṅ subhūtam |
viśvāsyā bhartrī viśvāsyā janayitri |
tāṁ tvōpādadhe kāmaḍughāmaksitām |
prajāpatistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 6 ||

agnirāsi pr̥thivyāg śritah |
antarikṣasya pratiṣṭhā |
tvayīdamaṇtaḥ |
viśvāṁ yakṣam viśvāṁ bhūtam viśvaṅ subhūtam |

viśvāsyā bhārtā viśvāsyā janayitā |
tam tvōpādadhe kāmaḍughāmaksitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 7 ||

antarikṣamasyaagnau śritam |
vāyoh pratiṣṭhā |
tvayidamantah |
viśvām yākṣam viśvām bhūtam viśvaग subhūtam |
viśvāsyā bhārtr viśvāsyā janayitṛ |
tattvōpādadhe kāmaḍughāmaksitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 8 ||

vāyurāsyāntarikṣe śritah |
divah pratiṣṭhā |
tvayidamantah |
viśvām yākṣam viśvām bhūtam viśvaग subhūtam |
viśvāsyā bhārtā viśvāsyā janayitā |
tam tvōpādadhe kāmaḍughāmaksitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 9 ||

dyaurāsi vāyau śritā |
ādityasyā́ pratiṣṭhā |
tvayīdamaṇtaḥ |
viśvām yakṣam viśvām bhūtam viśvaǵ̄ subhūtam |
viśvāsyā bhārtrī viśvāsyā janayitṛī |
tām tvōpādadhe kāmaḍughāmaksitām |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā́ dēvatayā́ṅgirāsvaddhruvā sīda || 10 ||

ādityṓsi divi śritah |
cāndramāsaḥ pratiṣṭhā |
tvayīdamaṇtaḥ |
viśvām yakṣam viśvām bhūtam viśvaǵ̄ subhūtam |
viśvāsyā bhārtā viśvāsyā janayitā |
tam tvōpādadhe kāmaḍughāmaksitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā́ dēvatayā́ṅgirāsvaddhruvā sīda || 11 ||

cāndramā asyādityē śritah |
nakṣatrāṇām pratiṣṭhā |
tvayīdamaṇtaḥ |
viśvām yakṣam viśvām bhūtam viśvaǵ̄ subhūtam |

viśvāsyā bhārtā viśvāsyā janayitā |
tam tvōpādadhe kāmaḍughāmaksitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 12 ||

nakṣatrāṇi stha cāndramāsi śritāni |
saṁvāthsarasyā' pratiṣṭhā yuṣmāsu |
idamantah |
viśvām yākṣam viśvām bhūtam viśvaग subhūtam |
viśvāsyā bhārtṛṇi viśvāsyā janayitṛṇi |
tāni vā upādadhe kāmaḍughānyakṣitāni |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 13 ||

saṁvāthsarō'si nakṣatrēsu śritah |
ṛtūnām pratiṣṭhā |
tvayīdamantah |
viśvām yākṣam viśvām bhūtam viśvaग subhūtam |
viśvāsyā bhārtā viśvāsyā janayitā |
tam tvōpādadhe kāmaḍughāmaksitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 14 ||

ṛtavāḥ stha samvathsarē śritāḥ |

māsānām pratiṣṭhā yuṣmāsu |

idamantah |

viśvāṁ yakṣam viśvāṁ bhūtam viśvaṅ subhūtam |

viśvāsyā bhartārō viśvāsyā janayitārah |

tāñ va upādadhe kāmaḍughānakṣitāñ |

prajāpatistvā sādayatu |

tayā dēvatayā'ṅgirāsvaddhruvā sīda || 15 ||

māsāḥ sthārtusu śritāḥ |

ardhamāsānām pratiṣṭhā yuṣmāsu |

idamantah |

viśvāṁ yakṣam viśvāṁ bhūtam viśvaṅ subhūtam |

viśvāsyā bhartārō viśvāsyā janayitārah |

tāñ va upādadhe kāmaḍughānakṣitāñ |

prajāpatistvā sādayatu |

tayā dēvatayā'ṅgirāsvaddhruvā sīda || 16 ||

ardhamāsāḥ sthā māsu śritāḥ |

ahorātrayōḥ pratiṣṭhā yuṣmāsu |

idamantah |

viśvāṁ yakṣam viśvāṁ bhūtam viśvaṅ subhūtam |

viśvāsyā bhārtārō viśvāsyā janayitārah̄ |
tāñ vā upādadadhē kāmaḍughānaksitāñ |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 17 ||

ahōrātrē sthō'rdhamāsēsu śritē |
bhūtasyā' pratiṣṭhē bhavyāsyā pratiṣṭhē |
yuvayōridamantah̄ |
viśvām yākṣam viśvām bhūtam viśvaṅ subhūtam |
viśvāsyā bhartryau' viśvāsyā janayitryau'' |
tē vāmupādadadhē kāmaḍughē akṣitē |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 18 ||

paurṇāmāsyāṣṭakā'māvāsyā'' |
annādāh̄ sthānnādughō yuṣmāsu' |
idamantah̄ |
viśvām yākṣam viśvām bhūtam viśvaṅ subhūtam |
viśvāsyā bhartryo' viśvāsyā janayitryāh̄ |
tā vā upādadadhē kāmaḍughā akṣitāh̄ |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda || 19 ||

rāḍāsi bṛhaṭī śrīrāsīndrāpatnī dharmāpatnī |
viśvām bhūtamanuprabhūtā |
tvayīdamaṇtaḥ |
viśvām yāksam viśvām bhūtam viśvaṄ subhūtam |
viśvāsyā bhārtrī viśvāsyā janayitri |
tām tvōpādadhe kāmaḍughaṁmaksitām |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ṅgirāsvaddhruvā sīda || 20 ||

ōjō'si sahō'si |
balāmasi bhrājō'si |
dēvānām dhāmāmṛtām |
amārtystapojāḥ |
tvayīdamaṇtaḥ |
viśvām yāksam viśvām bhūtam viśvaṄ subhūtam |
viśvāsyā bhārtā viśvāsyā janayitā |
tam tvōpādadhe kāmaḍughaṁmaksitam |
prajāpātistvā sādayatu |
tayā dēvatayā'ṅgirāsvaddhruvā sīda || 21 ||

lōkastapastējāssamudra āpāḥ prthivyāgnirāntarikṣam
vāyurdyaurādityaścāndramā nakṣatrāṇi samvathsāra ṛtavō māsā
ardhamāsā āhōrātrē paūrṇamāsī rāḍasyojo'syēkāviṣatiḥ || 1 ||

lōkō'si bhārtā tam |
tapastējō'si bhārtr̥ tat |
sāmuḍrō'si bhārtā tam |
āpāsṭha bhārtryastā vāḥ |
pr̥thivī bhārtrī tām |
agnirāsi bhārtā tam |
antarikṣam bhārtr̥ tat |
vāyurāsi bhārtā tam |
dyaurāsi bhārtrī tām |
ādityaścāndramā' bhārtā tam |
nakṣatrāṇistha bhārtr̥nī tāni vāḥ |
sāmvāthsarō'si bhārtā tam |
ṛtavō māsā ardhamāsā bhārtārō bhārtārō bhārtārastān vāḥ |
ahōrātrē bhārtryau tē vāṁ |
paurnāmāsī bhārtryastā vāḥ |
rāḍāsi bhārtrī tām |
ōjō'si bhārtā tamēkāviśatih ||

tvamāgnē ruḍrō asūrō māhō dīvah |
tvaṄ śardhō mārūtam pr̥kṣa iśiśē |
tvam vātairarunāiryāsi śāṅgayah |
tvam pūṣā vidhataḥ pāsi nu tmanā |
dēvā dēvēṣu śrayadhvam |
prathāmā dvitīyēṣu śrayadhvam |
dvitīyāstṛtīyēṣu śrayadhvam |

tr̥tiyāścaturthēṣु śrayadhvam |
caturthāḥ pāñcamēṣu śrayadhvam |
pāñcamāḥ ṣaṣṭhēṣu śrayadhvam || 22 ||

ṣaṣṭhāḥ sāptamēṣu śrayadhvam |
sāptamā aṣṭamēṣu śrayadhvam |
aṣṭamā nāvamēṣu śrayadhvam |
nāvamā dāśamēṣu śrayadhvam |
dāśamā ēkādaśēṣu śrayadhvam |
ēkādaśā dvādaśēṣu śrayadhvam |
dvādaśāstrayōdaśēṣu śrayadhvam |
trayōdaśāścaturdaśēṣu śrayadhvam |
caturdaśāḥ pāñcadāśēṣu śrayadhvam |
pāñcadāśāḥ ṣoḍāśēṣu śrayadhvam || 23 ||

ṣoḍāśāḥ sāptadaśēṣu śrayadhvam |
sāptadaśā aṣṭadaśēṣu śrayadhvam |
aṣṭadaśā ēkānnaviṣṭēṣu śrayadhvam |
ēkānnaviṣṭā viṣṭēṣu śrayadhvam |
viṣṭā ēkaviṣṭēṣu śrayadhvam |
ēkaviṣṭā dvāviṣṭēṣu śrayadhvam |
dvāviṣṭāstrayōviṣṭēṣu śrayadhvam |

trāyōviṄsāścāturuṄsēṣु śrayadhvam |
 cāturuṄsāḥ pāṄcaviṄsēṣu śrayadhvam |
 pāṄcaviṄsāḥ ṣadviṄsēṣu śrayadhvam || 24 ||

ṣadviṄsāḥ saptaviṄsēṣu śrayadhvam |
 saptaviṄsā aṣṭāviṄsēṣu śrayadhvam |
 aṣṭāviṄsā ēkānnatriṄsēṣu śrayadhvam |
 ēkānnatriṄsāstriṄsēṣu śrayadhvam |
 triṄsā ēkatrīṄsēṣu śrayadhvam |
 ēkaṄtriṄsā dvātriṄsēṣu śrayadhvam |
 dvātriṄsāstrayastrīṄsēṣu śrayadhvam |
 dēvāstriṄsāstrayastrīṄsāḥ |
 uttarē bhavata |
 uttaravartmāṇa uttarasatvānah |
 yatkāma idam juhōmi |
 tanmē samṛddhyatām |
 vayagg syāma patayō rayinām |
 bhūrbhuvah svāḥ svāhā || 25 ||

ṣaṣṭhēṣu śrayadhvaṄ ṣoḍāśēṣu śrayadhvaṄ ṣadviṄsēṣu
 śrayadhvāmuttarē bhavatottaravartmāṇa uttarasatvānaścātvāri
 ca || 2 ||

agnāviṣṇū sajōṣasā |
imā vārdhantu vām girāḥ |
dyumnaivājēbhīrāgātam |
rājñī virājñī |
saṁrājñī svārājñī |
arcih sōciḥ |
tapō harō bhāḥ |
agnih sōmō bṛhāspatiḥ |
viśvē dēvā bhuvānasya gōpāḥ |
tē sarvē saṅgatyā |
idaṁ mē prāvatā vacāḥ |
vayagg syāma patāyō rayinām |
bhūrbhuvāḥ svāḥ svāhā || 26 ||
saṅgatyā trīṇī ca || 3 ||

annāpatē'nnāsyā nō dēhi |
anāmīvāsyā śuṣmiṇāḥ |
pra prādātārām tāriṣāḥ |
ūrjām nō dhēhi dvipadē catuṣpadē |
agnē pṛthivīpatē |
sōmā virudhām patē |

tvaṣṭāḥ samidhāṁ patē |
viṣṇavāśānāṁ patē |
mitrā satyānāṁ patē |
varuṇā dharmāṇāṁ patē || 27 ||

māruto gaṇānāṁ patayaḥ |
rudrā paśūnāṁ patē |
indraujasāṁ patē |
bṛhāspatē brahmaṇaspatē |
ā ruci rōcē'hagg svayam |
rucā rūrucē rōcāmānaḥ |
atītyādah svārābhārēha |
tasmiṇ yōnaū prajānau prajāyēya |
vayagg syāma patayō rayinām |
bhūrbhuvah svāḥ svāhā || 28 ||

varuṇā dharmāṇāṁ patē svāssvāhā || 4 ||

sapta tē agnē samidhāḥ sapta jihvāḥ |
saptaṛṣayah sapta dhāmā priyāṇī |
sapta hōtrā anuvividvāṇī |
sapta yonirāpṛṇasvā ghṛtēnā |
prācī dik |

agnirdēvatā ||

agnīg sa diśām dēvam dēvatānāmṛcchatu |

yō maitasyai diśō'bhidāsatī |

dakṣinā dik |

indrō dēvatā || 29 ||

indraṅg sa diśām dēvam dēvatānāmṛcchatu |

yō maitasyai diśō'bhidāsatī |

pratīcī dik |

sōmō dēvatā ||

sōmaṅg sa diśām dēvam dēvatānāmṛcchatu |

yō maitasyai dēśō'bhidāsatī |

udīcī dik |

mītrāvaraṇau dēvatā ||

mītrāvaraṇau sa diśām dēvau dēvatānāmṛcchatu |

yō maitasyai diśō'bhidāsatī || 30 ||

ūrdhvā dik |

bṛhāspatirdēvatā ||

bṛhāspatiṅg sa diśām dēvam dēvatānāmṛcchatu |

yō maitasyai diśō'bhidāsatī |

iyam dik |

aditirdēvatā ||
 aditiṄ sa diśāṁ dēvīṁ dēvatānāmṛcchatu ||
 yō maitasyai diśo'bhidāsatī ||
 puruṣō dik ||
 puruṣō mē kāmānthsamārdhayatu || 31 ||

andhō jāgrīvih prāṇa ||
 asāvēhi ||
 bādhira ḍākrandayitarapāna ||
 asāvēhi ||
 uṣasāmuṣasamaśīya ||
 ahamasō jyōtiraśīya ||
 ahamasō'pōśīya ||
 vayagg syāma patayō rayinām ||
 bhūrbhuvah svāh svāhā || 32 ||

dāksinā digindrō dēvatā mītrāvaruṇau sa diśāṁ dēvau
 dēvatānāmṛcchatu yō maitasyai diśo'bhidāsātyardhayatu
 navā ca || 5 ||

yattē'citam yadu citam tē agnē ||
 yatta unam yadu tē'tiriktam ||
 ādityāstadaṅgirasaścinvantu ||

viśvē tē dēvāścītīmāpūrayantu |
cītaścāsi samcītaścāsyagnē |
ētāvāgścāsi bhūyāgścāsyagnē |
lōkam pṛṇa cchidram pṛṇa |
athō sīda śivā tvam |
indrāgnī tvā bṛhaspatih |
asmiṇ yonāvasīśadanṇ || 33 ||

tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda |
tā aśya sūdādōhasah |
sōmaggī śrīṇantī pṛsnayah |
janmāndēvānām viśah |
triśvārōcānē dīvah |
tayā dēvatayā'ngirāsvaddhruvā sīda |
agnē dēvāgī ihāvāha |
jajñānō vṛktabārhiṣē |
asi hōtā nā iḍyah |
agānma māhā manāsā yavīṣṭham || 34 ||

yō dīdāya samiddhassvē dūrōṇē |
cītrabhānū rōdāsī antarurvī |
svāhutam viśvataḥ prātyañcām |

mēdhākāram vīdathāsyā prasādhānam |
agnīg hōtāram paribhūtāmam mātim |
tvāmarbhāsyā haviṣah samānamit |
tvām māhō vṛṇatē narō nānyam tvat |
mānuṣvattvā nidhimahi |
mānuṣvathsamidhīmahi |
agnē manusvadāṅgirah || 35 ||

dēvāndēvāyatē yajā |
agnīrhi vājinām viśē |
dadāti viśvacārṣaṇih |
agnī rāyē svābhuvām |
sa pṛtō yātī vāryām |
iṣagḡ stōtrbhyā abhāra |
pṛṣṭō divi pṛṣṭō agnih pṛthivyām |
pṛṣṭō viśvā oṣadhīrāvivēśa |
vaiśvānaraḥ sahasā pṛṣṭō agnih |
sa nō divā sa riṣah pātu naktām || 36 ||

asīṣadān yaviṣṭhamāṅgirō naktām || 6 ||

ayam vāva yah pavatē |
sō'gnirnācikētaḥ |

sa yatprāṇpavatē |
tadasya śirāḥ |
athā yaddakṣiṇā |
sa dakṣiṇāḥ pākṣah |
athā yatprātyak |
tatpucchām |
yaduda”n̄ |
sa uttarāḥ pākṣah || 37 ||

athā yathsamvāti |
tadasya samañcānam ca prasārāṇam ca |
athō sampadēvāsyā sā |
saṅ ha vā asmai sa kāmaḥ padyatē |
yatkāmō yajatē |
yō’gnim nācikētam cīnute |
ya u cainamēvam vēdā |
yō ha vā agnērnācikētasyāyatānam pratiṣṭhām vēdā |
āyatānavānbhavati |
gacchāti pratiṣṭhām || 38 ||

hirānyam vā agnērnācikētasyāyatānam pratiṣṭhā |
ya ēvam vēdā |

āyatānavānbhavati |
 gacchāti pratiṣṭhām |
 yō ha vā agnērnācikētasya śarīram vēdā |
 saśarīra ēva svārgam lōkamēti |
 hirāṇyam vā agnērnācikētasya śarīram |
 ya ēvam vēdā |
 saśarīra ēva svārgam lōkamēti |
 athō yathā rukma uttāptō bhāyyāt || 39 ||

ēvamēva sa tējasā yaśasā |
 āsmiggscā lōkē' muṣmiggscā bhāti |
 uravō ha vai nāmaite lōkāḥ |
 yē' vārēṇādityam |
 athā haitē variyāgsō lōkāḥ |
 yē parēṇādityam |
 antavantaḥ ha vā ēṣa kṣayyam lōkam jāyati |
 yō' vārēṇādityam |
 athā haiṣo' nāntamāpāramākṣayyam lōkam jāyati |
 yah parēṇādityam || 40 ||

anantaḥ ha vā apāramākṣayyam lōkam jāyati |
 yō'gnim nācikētam cīnūtē |

ya ū cainamēvam̄ vēdā |
 athō yathā rathē tiṣṭhaṇpaksāśi paryāvartamānē
 prātyapēkṣatē |
 ēvamāhōrātrē prātyapēkṣatē |
 nāsyāhōrātrē lōkamāpnutah |
 yō'gnim̄ nācikētam̄ cīnūtē |
 ya ū cainamēvam̄ vēdā || 41 ||

uttārah̄ pākṣō gacchati pratiṣṭhām̄ bhāyyādyah̄
 parēnā''dityamāṣṭau cā || 7 ||

uśāñ hā vai vājaśravāsaḥ sārvavēdaśam̄ dādau |
 tasyā̄ hā nacikētā nāmā̄ putra āsa |
 taṅ hā kumāraṅ santām̄ |
 dakṣināsu nīyamānāsu śrāddhā vivēśa |
 sa hōvāca |
 tatā kasmaī mām̄ dāsyasīti |
 dvitīyām̄ tr̥tīyām̄ |
 taṅ hā parita uvāca |
 mr̥tyavē'' tvā dadāmīti |
 taṅ hā smōtthitām̄ vāgabhihvādati || 42 ||

gautāma kumāramiti |
sa hōvāca |
parēhi mṛtyōrgṛhāḥ |
mṛtyavē vai tvā'dāmiti |
tam vai pr̄avasāntam gantāsīti hōvāca |
tasyā' sma t̄isrō rātrīranāśvāngṛhē vāsatāt |
sa yadi tvā pṛcchēt |
kumāraḥ katī rātrīravāthsīriti |
t̄isra iti pratibrūtāt |
kim pr̄athamāg rātrimāsnā iti || 43 ||

prajām t̄a iti |
kim dvitīyāmiti |
paśūgst̄a iti |
kim tr̄tīyāmiti |
sādhukṛtyām t̄a iti |
tam vai pr̄avasāntam jagāma |
tasyā' ha t̄isrō rātrīranāśvāngṛha uvāsa |
tamāgatyā papraccha |
kumāraḥ katī rātrīravāthsīriti |
t̄isra iti pratyuvāca || 44 ||

kim̄ pr̄athāmāḡ rātrimāsnā iti |
prajām̄ tā iti |
kim̄ dvitīyāmiti |
paśugstā iti |
kim̄ tr̄tīyāmiti |
sādhukṛtyām̄ tā iti |
namāstē astu bhagavā̄ iti hōvāca |
varām̄ vṛṇīśvēti |
pitaramēva jīvānnayānīti |
dvitīyām̄ vṛṇīśvēti || 45 ||

istāpūrtayōrmē'ksitīm̄ brūhīti hōvāca |
tasmai haitamāgnim̄ nācikētamuvāca |
tatō vai tasyēṣṭāpūrtē nā kṣiyētē |
nāsyēṣṭāpūrtē kṣiyētē |
yō'gnim̄ nācikētam̄ cīnūtē |
ya ū cainamēvam̄ vēdā |
tr̄tīyām̄ vṛṇīśvēti |
punarmṛtyōrmē'pajitīm̄ brūhīti hōvāca |
tasmai haitamāgnim̄ nācikētamuvāca |
tatō vai sō'pā̄ punarmṛtyumājayat || 46 ||

apā punarmṛtyum jāyati |
yō'gnim nācikētam cīnūtē |
ya ū cainamēvam vēdā |
prajāpāt̥irvai prajākāmāstapō'tapyata |
sa hiran̥yāmudāsyat |
tadagnau prāsyat |
tadasmai nācchādayat |
taddvitīyām prāsyat |
tadasmai naivācchādayat |
tattr̥tiyām prāsyat || 47 ||

tadasmai naivācchādayat |
tadātmannēva hṛdayyē'gnau vaiśvānarē prāsyat |
tadasmā acchadayat |
tasmāddhirānyām kaniṣṭham dhanānām |
bhūñjatpriyatāmam |
hṛdaya jaṅg hi |
sa vai tamēva nāvindat |
yasmai tām dakṣināmanēsyat |
tāg svāyaiva hastāya dakṣināyānayat |
tām pratyagrhnāt || 48 ||

dakṣāya tvā dakṣinām pratigr̥hnāmīti |
 sō'dakṣata᳚ dakṣinām pratigr̥hyā |
 dakṣatē ha᳚ vai dakṣinām pratigr̥hyā |
 ya ēvam vēda᳚ |
 ētaddha᳚ sma᳚ vai tadvīdvāgsō vājaśravāsā gōtāmāḥ |
 apyānūdēsyām dakṣinām pratigr̥hnanti |
 ubhayēna vayam dākṣiṣyāmaha ēva dakṣinām
 pratigr̥hyēti |
 tē'dakṣanta᳚ dakṣinām pratigr̥hyā |
 dakṣatē ha᳚ vai dakṣinām pratigr̥hyā |
 ya ēvam vēda᳚ |
 prahānyam vlināti || 49 ||

vādatyāsnā ityuvāca dvitīyām vṛṇīsvētyajayattrīyām
 prāsyādagṛhnādya ēvam vēdaikam ca || 8 ||

ta᳚ haitamēkē paśubandha ēvōttaravēdyām cīnvatē |
 uttaravēdisāmmita ēśō'gniriti vadāntah |
 tanna tathā kuryāt |
 ētamagnim kāmēnā vyārddhayēt |
 sa ēnām kāmēnā vyārddhah |
 kāmēnā vyārddhayēt |

saुmyē vāvaināmadhvārē cīnviṭa |
yatṛā vā bhūyiṣṭhā āhūtayō hūyēraṇ |
ētamagnim kāmēna samārddhayati |
sa ēnām kāmēna samṛddhah || 50 ||

kāmēna samārddhayati |
atha hainam pūraṛṣayah |
uttaravēdyāmēva sātriyāmacinvata |
tatō vai tē'vindanta prajām |
abhi svārgam lōkamajayan |
vindata ēva prajām |
abhi svārgam lōkam jayati |
yō'gnim nācikētam cīnute |
ya u cainamēvam vēda |
atha hainam vāyurṛddhikāmaḥ || 51 ||

yathānyuptamēvōpādadhe |
tatō vai sa ētāmrddhimārdhnōt |
yāmidam vāyurṛddhaḥ |
ētāmrddhimārdhnōti |
yāmidam vāyurṛddhaḥ |
yō'gnim nācikētam cīnute |

ya ū cainamēvam̄ vēdāḥ |
athā hainam̄ gōbalō vārṣṇāḥ paśukāmaḥ |
pāñktāmēva cikyē |
pañcā purastāt || 52 ||

pañcā dakṣinātaḥ |
pañcā paścāt |
pañcottarataḥ |
ēkām̄ madhyē |
tatō vai sa sahasrām̄ paśūnprāpnōt |
pra sahasrām̄ paśūnāpnōti |
yo'gnim nācikētam̄ cīnute |
ya ū cainamēvam̄ vēdāḥ |
athā hainam̄ prajāpatirjyaiṣthyākāmō
yaśāskāmaḥ prajanānakāmaḥ |
trivṛtāmēva cikyē || 53 ||

sāpta purastāt |
tisrō dakṣinātaḥ |
sāpta paścāt |
tisra uttarataḥ |
ēkām̄ madhyē |

tatō vai sa pra yaśō jyaiṣṭhyāmāpnōt |
ētām prajātīm prajāyata |
yāmidam prajāḥ prajāyantē |
trivṛdvai jyaiṣṭhyām |
mātā pītā putrah || 54 ||

trivṛtprajanānam |
upasthō yonīrmadhyamā |
pra yaśō jyaiṣṭhyāmāpnōti |
ētām prajātīm prajāyatē |
yāmidam prajāḥ prajāyantē |
yo'gnim nācikētam cīnūtē |
ya ū cainamēvam vēdā |
atha hainamindrō jyaiṣṭhyakāmah |
ūrdhvā evōpādadhe |
tatō vai sa jyaiṣṭhyāmagacchat || 55 ||

jyaiṣṭhyām gacchatī |
yo'gnim nācikētam cīnūtē |
ya ū cainamēvam vēdā |
atha hainamasāvādityah svargakāmah |
prācīrēvōpādadhe |

tatō vai sō'bhi sv̄argam lōkamajayat |
 abhi sv̄argam lōkam jayati |
 yō'gnim nācikētam cīnūtē |
 ya ū cainamēvam vēdā |
 sa yadīcchēt || 56 ||

tējasvī yaśasvī brāhmavarcasī syāmiti |
 prānāhōturdhiṣṇyāduthsarpēt |
 yēyam̄ prāgādyasāsvatī |
 sā mā prōrnōtu |
 tējasā yaśasā brahmavarcasēnēti |
 tējasvyēva yaśasvī brāhmavarcasī bhāvati |
 athā yadīcchēt |
 bhūyiṣṭham̄ mē śraddādhīranṇ |
 bhūyiṣṭhā dakṣinā nayeyuriti |
 dakṣināsu nīyamānāsū prācyēhi prācyēhītī prāci
 jusāṇā vētvājyasya svāhēti
 srūvēṇōpahatyāhavāṇīyē juhuyāt || 57 ||

bhūyiṣṭhamēvāsmai śraddādhatē |
 bhūyiṣṭhā dakṣinā nayanti |
 puriṣamupādhāya |

citiklptibhirabhimṛsyā |
 agnīm pranīyōpasamādhāya |
 catasra ētā āhūtīrjuhōti |
 tvamāgnē rūdra iti śatarudrīyasya rūpam |
 agnāviṣṇū iti vasordhārāyāḥ |
 annāpatā ityānnahōmah |
 saptā tē agnē sāmidhāḥ saptā jihvā iti viśvāpriḥ || 58 ||

samṛddha ṛddhikāmah purastāccikyē
 pūtrō'gacchadīcchējjūhuyādvīśvāpriḥ || 9 ||
 purarṣayō vāyurgōbalassahasram
 prajāpātistrīvṛdindrō'sāvādityassa yadīcchēt ||

yāṁ prāthāmāmiṣṭākāmupādadadhāti |
 īmām tayā lōkamābhijāyati |
 athō yā āśminlōkē dēvatāḥ |
 tāsāg sāyujyaḥ salōkatāmāpnōti |
 yāṁ dvitīyāmupādadadhāti |
 antarikṣalōkam tayā'bhijāyati |
 athō yā antarikṣalōkē dēvatāḥ |
 tāsāg sāyujyaḥ salōkatāmāpnōti |
 yāṁ tr̥tīyāmupādadadhāti |
 amum tayā lōkamābhijāyati || 59 ||

athō yā ḥamuṣminlōkē dēvatāḥ |
tāsāḡ sāyujyaḥ salōkatāmāpnōti |
athō yā ḥamūritārā aṣṭādaśa |
ya ḫvāmī ḫuravaścā variyāgsaśca lōkāḥ |
tānēva tābhīrābhijayati |
kāmacārō ha vā ḥasyōruṣu ca
variyassu ca lōkēṣu bhavati |
yō'gnim nācikētam cīnūtē |
ya ū cainamēvam vēdā |
sāmvathsarō vā agnirnācikētaḥ |
tasyā vasāntaḥ śirāḥ || 60 ||

grīsmō daksīṇāḥ pākṣaḥ |
varṣā uttarāḥ |
śaratpucchām |
māsāḥ karmakārāḥ |
ahōrātrē sātarudriyām |
parjanyō vasōrdhārā |
yathā vai parjanyaḥ suvr̄ṣṭam vṛṣṭvā |
prajābhyaḥ sarvāṅkāmānthsampūrayati |

ēvamēva sa tasyā sarvāṅkāmāñthsampūrayati |
yō'gnim nācikētam cīnūtē || 61 ||

ya ū cainamēvam vēdā |
saṁvāthsarō vā agnirnācikētaḥ |
tasyā vasāntaḥ śirāḥ |
grīsmō dakṣināḥ pāksaḥ |
varṣaḥ pucchām |
śāraduttāraḥ pāksaḥ |
hēmantō madhyām |
pūrvapāksāścitayah |
aparapāksaḥ puriṣam |
ahōrātrāṇīṣṭakāḥ |
ēṣa vāva sō'gnirāgnimayaḥ punarnāvah |
agnimayo hā vai punarnāvō bhūtvā |
svārgam lōkamēti |
ādityasyā sāyuṣyam |
yō'gnim nācikētam cīnūtē |
ya ū cainamēvam vēdā || 62 ||
āmum tayā lōkamābhijayati śirāścinūta iṣṭakāṣṣatca || 10 ||

lōkastvamagnē'gnāviṣṇū annāpatē sāpta tē agnē yattē'citamayam
vāvōśan ha vai taǵ̄ haitam yām prāthamāmiṣṭakām daśā' || 10 ||

lōka ādītya ojō''syūrdhvā digaṇantaǵ̄ ha vai kāmēna
grīṣmō dviṣāṣṭih || 62 ||

lōkō'si vēdā' ||

• || hariḥ ḍ(3)m ||

|| iti kṛṣṇayajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē tr̥tīyāṣṭakē ēkādaśah praśnah
samāptah ||